

Nr 79.

Ankom till riksdagens kansli den 18 april 1941 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avstående av vissa delar av kronan såsom danaarv efter Matilda Sofia Jonsson, född Andersson, från Grönahögs socken tillfallna medel.

(3:e avd.)

I propositionen nr 117 har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 28 februari 1941, föreslagit riksdagen medgiva, att av kronan såsom danaarv efter Matilda Sofia Jonsson, född Andersson, från Grönahögs socken tillfallna medel må avstås *dels* en tolfedel till vardera av Alma Eleonora Elisabet Karlsson, född Björkman, och Anna Olivia Olsson, född Björkman, *dels ock* en tjugufjärdedel till envar av Manne Vallentin Holmertz, Robert Holmertz och Anna Elisabeth Johansson, född Holmertz.

Matilda Sofia Jonsson, född Andersson, från Grönahögs socken, Älvsborgs län, vilken var född den 7 oktober 1847, avled den 18 juni 1923, efterlämnande, såvitt en efter henne den 1 september 1923 förrättad bouppteckning utvisar, såsom dödsbodelägare mannen Samuel Jonsson, född den 5 juli 1823, samt en son före äktenskapet Bengt Andersson, som vistades å känd ort i Nordamerika. Till god man för Bengt Andersson förordnade Kinds häradsrätt den 3 september 1923 lantbrukaren Gottfrid Andersson, Grönahög.

Sedan Samuel Jonsson avlidit den 5 juni 1925, förrättades den 7 februari 1927 arvskifte efter honom och Matilda Sofia Jonsson, varvid Bengt Andersson tillskiftades 3,911 kronor 33 öre.

Genom utslag den 12 november 1936, vilket vunnit laga kraft, förklarade Västra Njudungs tingslags häradsrätt, att Bengt Andersson skulle för död anses. Då Bengt Andersson icke gjort förbehåll om bibehållande av sin svenska medborgarrätt i enlighet med stadgandet i 7 § lagen den 1 oktober 1894 om förvärvande och förlust av medborgarerrätt, kunde han vid tidpunkten för arvfallet efter Matilda Sofia Jonsson den 18 juni 1923 icke anses såsom svensk medborgare. På grund härav hade det enligt stadgandet i 15 kap. 2 § ärvdabalken ålegat honom att, därest han velat göra sin arvsrätt gällande,

inom natt och år från dödsfallet i vederbörlig ordning anmäla sig till tagande av arv efter Matilda Sofia Jonsson. Han har emellertid icke låtit sig avhöra, ej heller har i enlighet med nyssnämnda lagrum närmaste inländska arvingar inom tre månader från natt och år efter dödsfallet anmält sig till tagande av sagda arv. Med anledning härav har såväl Bengt Anderssons som närmaste inländska arvingars rätt till arv efter Matilda Sofia Jonsson förverkats och arvet i stället tillfallit kronan såsom danaarv. På anmodan av kammaradvokatfiskalsämbetet har också gode mannen till statskontoret såsom danaarv efter Matilda Sofia Jonsson inlevererat ett belopp av 4,993 kronor 96 öre.

Härefter hava Alma Eleonora Elisabet Karlsson, född Björkman, Kiruna, och Anna Olivia Olsson, född Björkman, Näs, Näkten, vilka äro döttrar till Matilda Sofia Jonssons den 24 januari 1915 avlidna syster Lisa Karin Björkman, född Andersson, anhållit, att kronan måtte till deras förmån av kvarlåtenskapen efter Matilda Sofia Jonsson avstå så stort belopp, som skulle hava tillfallit dem, därest den före år 1929 gällande arvsordningen varit tillämplig.

Vidare hava Manne Vallentin Holmertz, Vadstena, Robert Holmertz, Motala, och Anna Elisabeth Johansson, född Holmertz, Linköping, samtliga barn till Matilda Sofia Jonssons den 9 december 1928 avlidna syster Anna Kristina Holmertz, född Andersson, anhållit, att dem måtte tillerkännas så stor del av kvarlåtenskapen efter Matilda Sofia Jonsson, som deras moder skulle hava erhållit, därest arvet efter Matilda Sofia Jonsson skiftats utan att viss del därav avsatts för Bengt Anderssons räkning.

I ärendet hava *kammaradvokatfiskalsämbetet* och vederbörande *länsstyrelser* yttrat sig samt därvid tillstyrkt ansökningarna.

Departementschefen har för egen del anfört:

Även jag finner billighetsskäl tala för att någon del av ifrågavarande, kronan såsom danaarv tillfallna kvarlåtenskap efterskänkes till förmån för sökandena. I fråga om storleken av de andelar av kvarlåtenskapen, vilka böra efterskänkas, är att märka, att enligt vid Matilda Sofia Jonssons död gällande arvsbestämmelser skulle, därest arvsanspråk i enlighet med stadgandet i 15 kap. 2 § ärvdabalken av vederbörande anmälts, av de medel, om vilka nu är fråga, sammanlagt allenast hälften hava tillkommit hennes år 1915 avlidna syster Lisa Karin Björkmans barn samt hennes syster Anna Kristina Holmertz. På grund härav och med hänsyn till i ärendet upplysta förhållanden torde av förevarande, kronan såsom danaarv efter Matilda Sofia Jonsson tillfallna medel böra avstås $\frac{1}{12}$ till vardera av Alma Eleonora Elisabet Karlsson, född Björkman, och Anna Olivia Olsson, född Björkman, samt $\frac{1}{24}$ till envar av Manne Vallentin Holmertz, Robert Holmertz och Anna Elisabeth Johansson, född Holmertz.

Utskottet.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att av kronan såsom danaarv efter Matilda Sofia Jonsson, född Andersson, från Grönahögs socken tillfallna medel må avstås *dels* en tolfedel till varde-

ra av Alma Eleonora Elisabet Karlsson, född Björkman, och Anna Olivia Olsson, född Björkman, *dels ock* en tjugufjärdedel till envar av Manne Vallentin Holmertz, Robert Holmertz och Anna Elisabeth Johansson, född Holmertz.

Stockholm den 18 april 1941.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Joh. Nilsson* i Malmö, *Bernhard Nilsson, Torsten Ström, Heiding, Karl Magnusson, Karl Andersson, Bäckström, Gustaf Iwar Anderson, friherre De Geer, Sundberg* och *Gillström*; samt

från andra kammaren: herrar *Jonsson* i Eskilstuna, *Törnkvist, Skoglund* i Dovers-
torp, *Eriksson* i Stockholm, *Andersson* i Prästbol, *Danielsson, Ward, Isacsson, Andersson* i
Södergård, fru *Alvén*, herrar *Hansson* i Rubbestad och *Eriksson* i Frägsta.
